

25 DE ANI DE LA ALEGERILE PARLAMENTARE DIN NOIEMBRIE 1946

CONTRIBUȚIA FORȚELOR DEMOCRATICE DIN JUDEȚUL DÎMBOVIȚA, CONDUSE DE P.C.R., LA VICTORIA B. P. D.

GH. T. IONESCU

Comitetul județean al P.C.R. Dîmbovița socotea alegerile din noiembrie 1946 un moment important în lupta maselor pentru consolidarea cuceririlor înlăptuite și pentru zdrobirea reacțiunii. Însușindu-și hotărârile cu privire la alegeri, adoptate de conducerea partidului încă de la Conferința Națională, într-un raport al Comitetului județean de partid se sublinia că „a cîștiga bătălia alegerilor înseamnă a hotărî definitiv cursul de dezvoltare democratică a țării și că în viitoarele alegeri nu era vorba doar de o luptă pentru voturi, ci de o măsurare a forțelor democratice, pe de o parte și a reacțiunii de altă parte, că aceste alegeri decid soarta democrației în țara noastră”¹.

În acele zile de clocot și luptă care anunțau mari prefaceri, comuniștii din județul Dîmbovița și-au dat seama că bătălia alegerilor va fi decisivă și, pentru a o cîștiga, trebuiau întărite în primul rînd organizațiile de partid, care constituiau „statul major în conducerea luptei”. Și într-adevăr, conducînd pe oamenii muncii la lupta pentru înlăturarea primarilor și pretorilor reacționari, pentru mobilizarea tuturor resurselor materiale și umane la susținerea războiului antihitlerist, partidul comunist și-a sporit prestigiul și influența sa în rîndul maselor dîmbovițene, lucru confirmat de primirea în partid în numai 6—7 zile din luna ianuarie 1946 a unui număr de aproape 400 de membri². Acest fapt este consemnat și într-o informare trimisă Comitetului Central al P.C.R. de către Comitetul regional al P.C.R. Prahova, care cuprindea în raza sa de activitate și județul Dîmbovița, informare în care se scria că partidul comunist reprezenta forța cea mai puternică din întreaga regiune din punct de vedere al autorității și influenței. Se sesiza creșterea cu deosebire a influenței partidului comunist în rîndul muncitorilor și țărănilor³.

¹ Arh. centrală a C.C. al P.C.R., fond 1, dos. nr. 205, f. 8—11.

² „Chemarea”, din 17—24 ianuarie 1946, p. 3.

³ Arh. centrală a C.C. al P.C.R., fond 1, dos. nr. 6, f. 34, 65, 99, 131, 113.

Dacă reacțiunea pierduse, după 6 martie 1945, o mare bătălie pe terenul luptei politice, centrul luptei de clasă în România, deci și în județul Dimbovița, se strămuta precis în domeniul economic. Organizațiile locale ale partidului comunist au apreciat că, pentru a câștiga alegerile, forțele democratice trebuie să înfringă reacțiunea într-o luptă deschisă și în domeniul economic.

Cercurile reacționare din județul nostru, profitând de greutățile economice provocate de război, care continuau să se manifeste, la care se adăuga și o secetă cumplită, desfășurau o serie de acțiuni pentru sabotarea redresării economice a țării.

Lupta pentru refacerea economică începuse. La ea erau antrenate sindicatele, toate organizațiile de masă și obștești, deci mii și mii de oameni. Evident, accentul principal se punea pe sporirea producției în ramurile hotărâtoare ale industriei. În această privință, la indicația conducerii superioare de partid, se hotărăște ca Arsenalul armatei din Tîrgoviște să treacă la producția de pace, primind comenzi pentru căile ferate și pentru piese de uz casnic⁴.

În industria petrolieră — care avea cea mai mare pondere în județul Dimbovița — producția a crescut, atingând în perioada mai 1946 — noiembrie 1946 aproape 90% din producția din dinaintea războiului. Sporirea producției de țitei se realiza, în ciuda unor condiții grele de muncă, a sabotajului fățiș al patronilor, a foametei. Pentru a ilustra această situație este revelator articolul din ziarul „Scinteia”: „Reacționarii de la „Unirea“ Gura-Ocnitei înfometează muncitorii”, în care se relatează cum aceștia sînt supuși unui regim de cumplită înfometare. „Astăzi — se subliniază în articol — îngăduința muncitorilor a luat sfîrșit. Uniți, ei sînt hotărîți să lupte împotriva acelor care încearcă să lovească în munca de ridicare a unei Românie libere, democratice și prospere...”⁵. Asemenea cazuri erau întîlnite și la schelele din Ochiuri și Moreni.

În această perioadă a refacerii economice a județului, transporturile feroviare au sporit continuu atît la mărfuri, cît și la călători. Succesele feroviarilor se explicau prin refacerea rapidă a liniilor Titu—Pitești și Titu —Pietroșița, precum și a dării în exploatare, la 29 iunie 1946, a noii linii de cale ferată Tîrgoviște—Ploiești⁶.

Consecvent politiciii sale economice, guvernul democratic a luat un șir de măsuri pentru îmbunătățirea situației materiale a maselor. În februarie 1946 s-a făcut o nouă recalculare a prețurilor, au fost reduse impozitele pe salarii. Conform Legii nr. 96 din 16 februarie 1946, a fost creat Oficiul economic județean, care avea sarcina de a aplica în viață măsurile amintite⁷. Dînd dovadă de vigilență comuniștii au

⁴ „România în reconstrucție”. Ed. Dacia Traiană, 1946, București, p. 37.

⁵ „Scinteia”, din 6 februarie 1946, p. 6.

⁶ „Scinteia”, din 3 iulie 1946, p. 1.

⁷ „Chemarea”, din 10 martie 1946, p. 2.

demascat pe speculanții din Tirgoviște, care înșelau pe cetățeni. La un speculant s-au găsit alimente, băuturi, și săpun în valoare de două milioane lei. Toate acestea au fost confiscate de Oficiul economic județean și vândute la preț oficial oamenilor muncii⁸. La o moară din satul Cornești lucrătorii Oficiului economic județean au descoperit pînzeturi, talpă și mari cantități de zahăr, ascunse de un moșier. Și aceste produse au fost vândute la preț oficial cetățenilor în județ⁹.

Zi de zi muncitorii se conving că partidul comunist este partidul lor, este apărătorul intereselor vitale ale maselor de la orașe și sate.

În bătălia pentru cîștigarea maselor de bază ale țărănimii, Comitetul județean de partid a început mobilizarea țăranilor la lupta pentru satisfacerea unor revendicări economice imediate: combaterea speculei, a sabotajului moșierilor expropriati, primirea titlurilor de împrumut etc.

Iată ce se scria în ziarul „Scînteia“: *„În plasa Găiești lucrările de definitivare a reformei agrare se apropie de sfîrșit... Opt echipe de topometri au parcelat loturile în 11 comune... Direcția Camerei agricole Dîmbovița conduce lucrările tehnice...“*¹⁰. Același ziar, în articolul „Țărănimea din județul Dîmbovița desăvîrșește reforma agrară“, sublinia faptul că reforma agrară se definitiva și în plășile Pucioasa, Matei Voevod și Ghergani¹¹.

Pentru țăranii dîmbovițeni, comuniștii s-au dovedit a fi oameni care-și țin cuvîntul dat. Ei au văzut cum acțiunea de împărțirea titlurilor de împrumut ieșea la îndeplinire. La începutul lunii iunie 1946 mii de țărani din județele Dîmbovița, Muscel și Argeș au mers la Pitești și, în cadrul unei impunătoare adunări, au primit titlurile de împrumut, chiar de la Dr. Petru Groza¹². Acțiunea a continuat. Duminică 7 iulie 1946, la Conțești, peste 40 de mii de țărani din localitate, precum și din comunele din jur au luat parte la o mare întrunire, cu care ocazie peste 21.624 de săteni au primit titlurile de împrumut. În prezența dr. Traian Săvulescu și a lui Gheorghe Popescu, noul prefect, democrat, un plug cu 6 boi trage o brazdă adîncă pe una din moșiile expropriate, în aclamațiile mulțimii¹³.

Sub îndrumarea comuniștilor, organizația locală din Răcari a Frontului Plugarilor a împărțit sătenilor lemne și gaz. În vîltoarea luptei de clasă se închea și se întărea alianța dintre clasa muncitoare și țărănime. Astfel, în comuna Lungulețu au sosit în primăvara anului

⁸ „Chemarea“, din 13 august 1946, p. 4.

⁹ „Chemarea“, din 17—24 ianuarie 1946, p. 3.

¹⁰ „Scînteia“, din 27 februarie 1946, p. 2.

¹¹ „Scînteia“, din 18 februarie 1946, p. 3.

¹² „Frontul plugarilor“, din 14 iunie 1946, p. 2.

¹³ „Chemarea“, din 15 iulie 1946, p. 1 sau „Frontul plugarilor“, din 12 iulie 1946, p. 1 și 3.

1946 muncitori din București, care au adus sătenilor 400 litri petrol lampant, 500 l, motorină, 31 sape, 10 fiare de plug și au reparat gratuit uneltele agricole ale acestora ¹⁴.

Comitetul județean al P.C.R. Dimbovița, ținând seama de faptul că după război inventarul agricol era redus, a luat măsura de a-i ajuta pe țărani prin înființarea unor centre de mașini agricole la Tirgoviște, Pucioasa, Voinești, Mircea Vodă, Găiești, Titu, Valea Mare. Măsura a fost primită cu entuziasm de către țărani — entuziasm exprimat prin zeci de scrisori de mulțumire adresate Comitetului județean de partid ¹⁵.

În același timp, organizațiile locale ale partidului comunist luptau pentru realizarea unei mai democratice așezări a sarcinilor fiscale, mergînd pînă la scutirea de impozite a unor familii sărace, cu copii mulți, sau a unor văduve și invalizi de război, în același timp luîndu-se măsuri, împotriva foștilor primari și notari care comiseseră abuzuri ¹⁶.

Iată de ce, în iulie 1946, un corespondent al ziarului „Scînteia” care trecuse prin județul Dimbovița relatea cele spuse de țărani: „*Sintem liniștiți pentru că alegerile care vin interesează în primul rînd țărănimea și muncitorimea... Vor fi alegeri în care plugărima își va spune liber cuvîntul...*” ¹⁷.

Dar în această efervescență revoluționară este cuprinsă și intelctualitatea. Încă din octombrie 1944, la îndemnul comuniștilor, se constituise comitetul de inițiativă al învățătorilor democrației care-și propunea să mobilizeze învățătorimea județului la lupta pentru democratizarea școlii ¹⁸. Activitatea comitetului învățătorilor democrați din județul Dimbovița s-a intensificat mai ales cînd în fruntea acestuia a fost ales învățătorul comunist Gheorghe Popescu — viitorul prefect al județului.

În ziua de 9 septembrie 1946, în cadrul unei mari adunări a reprezentanților tuturor învățătorilor din județul Dimbovița, se ia în discuție Platforma-program a B.P.D. La sfîrșitul adunării, într-un mare entuziasm, învățătorii și profesorii dimbovițeni își dau adeziunea la această platformă și își exprimă în unanimitate hotărîrea de a o traduce în viață. După acest eveniment zeci de învățători și profesori cer primirea în partidul comunist, conducătorul recunoscut al maselor în lupta acestora împotriva reacțiunii. ¹⁹ Cu o mare influență în masă, cu un uriaș prestigiu cucerit în vîltoarea luptei de clasă, cu un număr sporit de membri partidul comunist pornea și în județul Dimbovița la noi bătălii. În ziua de 16 iulie se deschide oficial campania electorală a P.C.R., printr-un uriaș miting organizat la „Arenele romane” din

¹⁴ „Frontul plugarilor”, din 19 aprilie 1946, p. 4.

¹⁵ „Scînteia”, din 28 ianuarie 1946, p. 3.

¹⁶ „Chemarea”, din 11—17 ianuarie 1946, p. 3.

¹⁷ „Scînteia”, din 11 iulie 1946, p. 2.

¹⁸ „Scînteia”, din 12 octombrie 1946, p. 4.

¹⁹ „Chemarea”, din 15 septembrie 1946, p. 3.

capitală²⁰. După acest eveniment, pentru a cuprinde masele cele mai largi în sfera activității politico-electorale, comitetul județean de partid a folosit, la indicația conducerii partidului cele mai variate, mai largi metode și forme de activitate în mase: adunări, mitinguri, întâlniri, unde luau cuvîntul cadre de bază ale partidului. Cîteva cifre sînt edificatoare: pînă la începutul lunii octombrie, în cadrul școlilor de partid și ale B.P.D. au fost pregătiți peste 100 de electori permanenți, la care s-au adăugat zeci de propagandiști speciali, au fost deschise aproape 170 de case ale alegătorilor, au fost difuzate peste 27.000 broșuri „Uzina și ogorul” sau „Pămîntul este al nostru și știm a-l păstra”, editate de B.P.D.; 25.000 afișe, lozinci, 32.000 fluturași. Este interesant de cunoscut textul unui asemenea fluturaș care a fost difuzat în toate satele județului:

„ȚĂRANI !

Ascultați aici cuvîntul,
B.P.D. v-a dat pămîntul ;
Dacă vreți să vi-l păstrați
Soarele toți să-l votați !“²¹

În cele 4 luni de campanie electorală au fost trimise din Tirgoviște, Găiești, Pucioasa în întreprinderii, la sate, peste 18 echipe de teatru, 37 echipe artistice mixte (cor, dans, teatru), 7 fanfare, 2 caravane cinematografice²².

Este evident că folosind astfel de mijloace de o mare diversitate, forțele democratice, au pătruns în toate întreprinderile, instituțiile și comunele. În perioada august — octombrie 1946 au fost organizate peste 370 întruniri electorale, la care au participat 280.000 de cetățeni. Cu această ocazie au fost depuse listele comune de candidați ai B.P.D. În fruntea listei B.P.D. Dimbovița figura militantul de frunte al P.C.R., tovarășul Constantin Pîrvulescu, urmat de C. Sandu (reprezentantul P.C.R.), iar de la P.S.D. — I. Bănulescu²³.

Activitatea B.P.D. se intensifică și, la 11 noiembrie 1946, Comitetul județean al P.C.R. Dimbovița organizează o mare adunare electorală la Tirgoviște, unde ia cuvîntul tovarășul Constantin Doncea, vorbind despre politica P.C.R. și despre marile realizări ale guvernului democrat. În tot cursul campaniei electorale, P.C.R. s-a afirmat ca forța politică principală din județ. Fiind cel mai puternic și mai influent dintre partidele B.P.D., partidul comunist a dus greul muncii politice în campania electorală²⁴.

²⁰ M. Fătu, *Din istoria politică a României contemporane*, Ed. politică, 1946, București, p. 133.

²¹ „Scînteia”, din 18 septembrie 1946, p. 2.

²² „Chemarea”, din 10 noiembrie 1946, p. 2.

²³ „Scînteia”, din 19 octombrie 1946, p. 2.

²⁴ Arh. centrală a C.C. al P.C.R., fond 1, dos. nr. 209, f. 74—75.

Spre sfârșitul campaniei electorale devenise tot mai vizibilă deplasarea maselor spre forțele democratice și în special spre P.C.R. Una din dovezile concludente o constituie sporirea numerică a organizației județene P.C.R. Dimbovița, care, în noiembrie 1946, număra 18.086 membri, dintre care 8837 de muncitori, 8645 țărani, 83 intelectuali, 424 funcționari și 28 militari²⁵. Un însemnat număr de oameni ai muncii era cuprins în celelalte partide și organizații democratice. Frontul plugarilor număra, în noiembrie 1946, 37.740 de membri, din care 85% țărani, 8% muncitori și 7% intelectuali; P.S.D. număra 5780 de membri²⁶.

Aceste cifre n-ar fi grăitoare dacă nu le-am compara cu unele date privind potențialul partidelor reacționare, sub raportul numărului de membri. Astfel, în noiembrie 1946, P.N.Ț. (Maniu), cel mai puternic partid al reacțiunii, număra doar cca. 3500 membri, nemaicrescând cu nimic din luna septembrie; dintre ei, 80% erau preoți cu moșii și militari deblocați, 15% țărani înstăriți și foști legionari. Slăbiciunea acestui partid rezulta atât din numărul redus de membri, cât mai ales din faptul că își pierduse legăturile cu masele.

Victoria forțelor democratice în alegeri devenea evidentă, fapt relatat în ziarul „Scinteia”: „Cu cât ne apropiem de punctul culminant al campaniei electorale, cu atât ni se întărește convingerea în victoria luptei noastre”²⁷.

La 19 noiembrie 1946 cetățenii județului Dimbovița și-a dat votul pentru reprezentanții B.P.D., pentru democrație și bunăstare. Din 179.011 alegători au votat pentru B.P.D. un număr de 141.570, pentru P.N.Ț. — 41.500, iar pentru P.N.L. — 25.500²⁸.

Totuși, reacțiunea a urmărit să exercite presiuni asupra alegătorilor. Un corespondent al ziarului „Scinteia” scria că în comuna Pitaru s-au aruncat grenada în curtea președintelui Frontului Plugarilor, iar între comunele Bărbulețu — Voinești, Riu! Alb — Voinești, Titu — Odobești au fost tăiate firele telefonice²⁹. Asemenea incidente s-au mai petrecut și la Dobra, Băleni, Izvoarele, Mănești. Dar atacurile reacțiunii au fost înfierate de cetățeni. Cei prezenți au intervenit energic pentru a pune în siguranță centrele de votare. Este de remarcat că, exceptând puținele cazuri menționate, în celelalte comune alegerile au decurs în ordine³⁰. În ciuda acestor acțiuni teroriste, masele de alegători, în majoritatea lor, au votat pentru democrație, pentru guvernul democrat.

²⁵ Arh. comitetului reg. P.C.R. Ploiești, fond 3, f. 89.

²⁶ Loc. cit., f. 119.

²⁷ „Scinteia”, din 29 septembrie 1946, p. 3.

²⁸ „Scinteia”, din 23 noiembrie 1946, p. 2.

²⁹ „Scinteia”, din 21 noiembrie 1946, p. 1.

³⁰ „Scinteia”, din 22 noiembrie 1946, p. 3.

Lista B.P.D. Dimbovița a ieșit în întregime victorioasă iar reprezentantul P.C.R. — tovarășul C. Pîrvulescu — a întrunit cel mai mare număr de voturi, în comparație cu reprezentantul reacțiunii, care a fost înfrînt în mod lamentabil³¹.

Succesul forțelor democratice a fost primit cu un entuziasm de nedescris de oamenii muncii din județul nostru. În mod spontan, la Moreni, Tirgoviște, Găiești, Titu, în comune au avut loc mari mitinguri și adunări prin care cetățenii salutau victoria răsunătoare a B.P.D. Cu această ocazie sînt adresate conducerii partidului zeci de scrisori și telegrame în care se arăta atașamentul oamenilor muncii față de P.C.R. Este interesantă în acest sens „Moțiunea“ adunării populare din Moreni, adoptată în ziua de 23 noiembrie: *„Noi cetățeni de toate categoriile... din regiunea Moreni, întruniți azi 23 noiembrie 1946 în mitingul B.P.D. al regiunii petroliere Moreni, luînd cunoștință despre victoria Blocului Partidelor Democratice, salutăm cu entuziasm această victorie a democrației românești... conștienți că linia trasată de B.P.D. va aduce un viitor luminos... ne luăm angajamentul că vom contribui cu munca noastră și cu hotărîrea noastră, pentru înfăptuirea platformei — program“*³². O astfel de moțiune este trimisă Comitetului Central al P.C.R. și de către sătenii din Ludești.³³

Victoria strălucită obținută de forțele democratice din județul Dimbovița a constituit o nouă confirmare, că cetățenii dimbovițeni erau pentru progres, pentru o Românie nouă.

---

³¹ „Scinteia“, din 23 noiembrie 1946, p. 2.

³² Arh. centrală a C.C. al P.C.R., fond 49, dos. nr. 8847, f. 18.

³³ „Chemarea“, din noiembrie 1946.